

**НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА
с ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА**

Утвърждавам:.....

Директор: Биляна Иванова

**Учебно-изпитна програма за определяне на годишна оценка
по история и цивилизации за XII клас
профилирана подготовка
при самостоятелна форма на обучение
2024/2025 учебна година**

I. ВИД НА ИЗПИТА Изпитът
е писмен.

II. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Включва учебното съдържание от задължителния модул „Човек и общество“ на профилиращия предмет „История и цивилизации“, изучаван в XII клас на втория гимназиален етап:

- 1.Световната икономика – възходи и кризи
- 2.Плановата икономика и нейните ограничения
- 3.Вътрешният пазар на Европейския съюз
- 4.Социална структура на късноиндустриалното европейско общество
- 5.Модернизацията в България. Селото и градът
- 6.Общество и технологии. Информационното общество
- 7.Здраве и хигиена в съвременността
- 8.Миграционни процеси в България
- 9.Деколонизацията и Европа
- 10.Миграция, убежище и многообразие в Европа
- 11.Българските общности зад граница
- 12.Демократичният модел на общество
- 13.Правата на човека в съвременната епоха
- 14.Политически идеи и идеологии след Втората световна война

- 15.Разширяване на изборното право. Изборни системи
- 16.Избори и изборни права в България
- 17.Демокрация и плурализъм в България
- 18.Антисемитска политика в България и спасяването на българските евреи през Втората световна война
- 19.Българското общество в защита на малцинствата
- 20.Медиите в информационното общество
21. Профсъюзното движение в България
- 22.Феминизъм
- 23.Зараждане и развитие на женското движение в България
- 24.Младежки движения в съвременността
- 57.Съвременните олимпиади – познати и непознати
- 58.България на олимпийския връх

III. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

- Обяснява връзката между политически, стопански, идейни и социални промени.
- Характеризира основни политически модели на управление.
- Сравнява политически системи.
- Свързва идеи за промяна на обществото с обществените и политическите движения, които ги представляват.
- Разграничава исторически факти от аргументи и оценки за тях.
- Проследява развитието на възгледите за демокрация и политическо представителство. • Обяснява функционирането на съвременните демократични институции.
- Свързва международни институции с основни документи, регламентиращи международните отношения.
- Представя развитието на идеята за обединена Европа и институциите на ЕС.
- Проследява развитието на държавността в българското историческо развитие.
- Обяснява ролята на световни религии в развитието на цивилизациите.
- Дава примери за самобитност, приемственост и взаимни влияния между култури и цивилизации.
- Установява синхронност, асинхронност, регионални особености в историческото и културното развитие на различните общества.
- Сравнява представянето на едни и същи събития в различни източници.
- Сравнява по зададени показатели паметници и традиции, принадлежащи на различни култури.
- Оценява приноси в световното културно наследство.
- Аргументира ролята на България в значими културни процеси.
- Оценява значението на културното многообразие във всекидневния живот.
- Свързва паметници и творби със съответстващите им художествени стилове и/или традиции.
- Проследява развитието на възгледите за гражданство и граждански права.
- Съпоставя еволюцията на правата и свободите на гражданите в различните общества.

- Обяснява сходства и различия в начините на живот и в ценностите на отделни общества и групи.
- Обяснява последици от откритията на науката, техниката и технологиите.
- Оценява идеи и действия на личности в историята.
- Дава примери за глобални проблеми на човечеството и подходи за разрешаването им.
- Интерпретира и реструктурира информация от разнообразни исторически източници.
- Обяснява връзката между исторически събития и тяхното художествено пресъздаване.
- Критично оценява достоверността на информацията, която използва.
- Подбира и използва основни понятия при описание, сравнение и анализ на събития и процеси.
- Създава логически свързан и правилно структуриран писмен текст върху разнообразни исторически източници или отговор на въпрос по исторически проблем.

IV. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Изпитът се състои в писане на тема / отговор на исторически въпрос , свързан с темите от конспекта.

V. ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ИЗПИТА

Изпитът е с продължителност до четиридесет минути.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

- **Учебник по История и цивилизации за дванадесети клас** Михаил Груев, Борис Стоянов, Христо Христов, Виолета Коцева – Попова, Димитър Григоров, Светослав Живков, Весела Ножарова, Мария Трифонова – Бенова, Димитър Стоянович, Тиберий Баръмов. Просвета - София, Сф.